

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Krnov, Smetanův okruh 4, okres Bruntál

Smetanův okruh 4, 794 01 Krnov

Identifikátor školy: 600131891

Termín konání orientační inspekce: 5. - 8. únor 2002

Čj.	141 152/02-11011
Signatura	on1cv123

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola s právní subjektivitou (hospodaří jako příspěvková organizace), umístěná v centru města, je jednou z pěti úplných základních škol na území Krnova. Výuka 656 žáků probíhá ve 25 třídách, a to ve 13 prvního a 12 druhého stupně.

Orientační inspekce byla zaměřena na průběh a výsledky vzdělávání ve vybraných skupinách předmětů v souvislosti s podmínkami vzdělávání a na efektivnost využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Ve všech třídách prvního až třetího ročníku a třídách B a C šestého až devátého ročníku probíhá výuka dle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 s platností od 1. září 1996, v němž jsou zapracovány úpravy a doplňky čj. 25 018/98-22 s platností od 1. září 1998, v A třídách šestého až devátého ročníku podle téhož vzdělávacího programu s učebním plánem pro třídy s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy čj. 29 738/96-22-50, ve všech třídách čtvrtého a pátého ročníku podle vzdělávacího programu Obecná škola čj. 12 035/97-20. Deklarované vzdělávací programy jsou schváleny MŠMT ČR.

V průběhu orientační inspekce byly provedeny hospitace na obou stupních školy ve skupině jazyků, skupině přírodovědných předmětů a ve skupině výchov. Kvalita výuky byla hodnocena z hlediska plánování, podmínek, organizace, forem a metod výuky, motivace, hodnocení, interakce a komunikace.

Skupina jazyků

Sledovaná skupina předmětů byla hodnocena na základě hospitací v předmětech český, anglický a německý jazyk. Kontrolou rozvrhu hodin a zápisů v třídních knihách bylo zjištěno, že týdenní časová dotace vyjmenovaných předmětů odpovídá minimálním dotacím deklarovaných učebních plánů. Časové dotace specifických složek českého jazyka jsou vyučujícími prvního stupně vhodně voleny dle potřeby, na druhém stupni je jazykové vyučování dotováno většinou dvěma hodinami, literární výchova a sloh jednou hodinou týdně.

V rámci dlouhodobé přípravy mají jednotliví vyučující zpracované individuální časově tematické plány, řazení tematických celků je většinou podřízeno struktuře učebnic. Od nich se odvíjí i bezprostřední příprava na výuku. Ačkoli jsou plány dle zápisů z jednání konzultovány v metodickém sdružení 1. stupně i příslušných předmětových komisích, nezajišťují kontinuitu výuky sledovaných předmětů mezi pátým a šestým ročníkem, kdy dochází ke změně výukového programu. Mezi ostatními ročníky je návaznost zajištěna, stanovené výukové cíle většinou odpovídají standardu vzdělávání a aktuálnímu složení tříd, obsahová duplicita zde nebyla zjištěna. Některé zápisy v třídních knihách dokumentující rozložení učiva do jednotlivých vyučovacích hodin nemají požadovanou vypovídací hodnotu, vyučující často zaměňují probírané jevy s prostředky k dosažení stanovených cílů.

Všichni vyučující jsou řádně informováni o žácích se specifickými poruchami učení.

Výuka jazyků je zajištěna následovně: Český jazyk vyučují ve všech třídách prvního až devátého ročníku pedagogové s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, německý jazyk ve čtvrtém až devátém ročníku tři učitelky, z nichž jedna má pouze pedagogickou způsobilost, jedna ukončené bakalářské studium pro sledovaný předmět v základní škole a jedna vyučuje bez požadovaného vzdělání, Anglický jazyk vyučují ve

čtvrtém až devátém ročníku čtyři vyučující, z nichž dvě jsou odborně a pedagogicky způsobilé a dvě bez požadovaného vzdělání. Tyto zjištěné skutečnosti však nemají zásadní negativní dopad na kvalitu výuky.

Všechny hospitované hodiny sledované skupiny předmětů probíhaly v běžných třídách, odborné učebny nejsou zřízeny. Zvláště citelná je absence jazykových učeben, což snižuje účelné využití didaktických pomůcek. Třídy jsou vybaveny opotřebovaným školním nábytkem, hygienickým zázemím, v nižších třídách prvního stupně i relaxačními koutky. Učebny 1. stupně jsou podnětné, výzdoba vychází především z vlastních výtvarných prací žáků. K dispozici jsou zde i starší tabelární pomůcky, magnetické tabule, popřípadě příruční knihovničky a základní audiotechnika, ta byla v průběhu sledovaných hodin využívána dle potřeby. Třídy druhého stupně s opotřebovaným, neudržovaným nábytkem, znečištěnými malbami většinou bez jakékoli výzdoby jsou nepodnětné. Pro výuku jazyků jsou všichni žáci vybaveni učebnicemi se schvalovací doložkou MŠMT ČR. Sbírký učebních pomůcek v jednotlivých kabinetech jsou většinou zastaralé, nové jsou pořizovány v minimálním množství. Vzhledem k této skutečnosti si vyučující připravují převážně vlastní materiály.

Psychohygienické zásady jsou dodržovány; v nižších ročnících vyučující účelně zařazují v průběhu hodin relaxační techniky, ve vyšších ročnících volí skladbu hodiny tak, aby se náročné a odpočinkové činnosti pravidelně střídaly. Menší pozornost je věnována skladbě vyučovacího dne; ne vždy dochází k rovnoměrnému střídání obtížných naukových předmětů s výchovami.

Hospitované hodiny byly většinou připravené a promyšlené. Na počátku byl žákům sdělen obsah, ne vždy byl však jasně stanoven cíl (tato skutečnost se citelně projevovala v závěru, kdy si vyučující neoponechali dostatečný časový prostor pro shrnutí probraného učiva a hodnocení průběhu vyučovací hodiny). Velmi často postrádaly hodiny jakýkoli závěr, žáci po zazvonění ihned opouštěli třídu. Probírané učivo většinou navazovalo na předchozí témata, zároveň se v průběhu výuky vytvářela souvztažnost k tématům následujícím. Metody a formy práce volily učitelky se záměrem zajistit motivaci a aktivizaci žáků, v ojedinělých případech však nebyla volba optimální. Většinou převažovala frontální výuka nad střídáním samostatné a skupinové práce. Jazykové vyučování vycházelo zejména z konkrétních příkladů, výukových textů i z praktické aplikace získávaných poznatků. Systematicky tak bylo rozvíjeno logické myšlení i jazykové cítění a dovednosti žáků. Ve výuce cizích jazyků převládala cizojazyčná atmosféra, učitelky zařazovaly, především v nižších ročnících, hravé a soutěživé prvky, dbaly na správnou výslovnost, průběžně ověřovaly i správnost grafického projevu žáků. Poněkud podceňena byla vlastní konverzace žáků - vyjádření souvislejších mluvených projevů ve vyšších ročnících byl dán omezený prostor. Péče byla věnována žákům s vývojovými poruchami učení a prospěchově slabším. Práce s talentovanými žáky nebyla zaznamenána. V hospitovaných hodinách byl vyučovací čas využit většinou efektivně s dostatečným prostorem pro procvičování a upevňování učiva.

Aktivizace žáků vstupními a průběžnými motivačními metodami byla uplatněna téměř ve všech hospitovaných hodinách, méně výrazné bylo využití mezipředmětových vztahů. V hodnocení žáků převažovalo okamžité pozitivní hodnocení výkonu jednotlivců, zdůvodněná klasifikace odpovídala znalostem žáků.

Při zadávání samostatné školní práce a domácích úkolů byla respektována zásada přiměřenosti, všechny vyučující ověřovaly pochopení zadávaných úkolů. Analýza chyb byla prováděna vždy bezprostředně po ukončení ústního či písemného žakovského projevu. Jejich vedení k sebehodnocení bylo ojedinělé. Při kontrole grafických prací bylo zjištěno, že úkoly a cvičení jsou vyučujícími pravidelně kontrolovány a hodnoceny, ne vždy jsou však žáci důsledně vedeni k uvědomělé práci s chybou.

V oblasti interakce a komunikace byla pedagogy i žáky většinou respektována dohodnutá pravidla jednání, ve vyučovacích hodinách byli žáci převážně slušní a ukáznění. Jejich komunikativní dovednosti byly v nižších ročnících velmi dobré, ve vyšších ročnících na průměrné úrovni. Komunikace vyučujících, především kvalita jejich vyjadřování, byla ve všech navštívených hodinách velmi dobrá.

Kvalita vzdělávání ve skupině jazyků je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Skupina přírodovědných předmětů (matematika, fyzika)

Časová dotace, obsah a členění učiva matematiky do jednotlivých ročníků a tematických celků je v souladu s učebními dokumenty. Výuka fyziky je dotována v 6. a 9. ročníku jednou, v 7. a 8. ročníku dvěma hodinami týdně, což odpovídá minimální dotaci stanovené učebním plánem. Učivo obou předmětů je rozpracováno v tematických plánech učitelů. Jejich kontrolou i kontrolou zápisů v třídních knihách bylo zjištěno plnění osnov. V průběhu inspekční činnosti byly navštíveny i dvě vyučovací hodiny volitelného předmětu cvičení z matematiky, jehož náplní je procvičování a doplňování základního učiva a základy technického kreslení.

Výuku obou předmětů zajišťují odborně a pedagogicky způsobilí vyučující, z nichž je většina v důchodovém věku. Ti svými zkušenostmi i pracovními návyky přispívají ke zvýšení kvality vzdělávání. Hospitované hodiny matematiky probíhaly v běžných třídách, jejich prostředí nebylo vzhledem k předmětu podnětné. Škola má odbornou učebnu fyziky, která však zároveň slouží jako běžná třída, proto se v ní vyučuje jen část počtu hodin sledovaného předmětu. Laboratoř fyziky není ve škole k dispozici. Učební pomůcky pro oba předměty jsou vzhledem k napjatému finančnímu rozpočtu modernizovány a inovovány minimálně, dovolují však plnit zvolený vzdělávací program. Audiovizuální ani výpočetní technika nebyla v hodinách využívána. Všichni žáci mají učebnice se schvalovací doložkou MŠMT ČR, v některých hodinách s nimi efektivně pracovali. Psychohygienické zásady byly většinou dodržovány, pracovní tempo bylo voleno úměrné věku žáků a jejich schopnostem.

Ve většině hospitovaných hodin byl vyučujícími explicitně stanoven cíl hodiny, který byl následně splněn. V závěru bylo pak učivo s výjimkou dvou vyučovacích hodin shrnuto a zadán domácí úkol. Organizace a formy výuky sledovaly vzdělávací cíle, žáci získávali znalosti přiměřeně svému věku, byly rozvíjeny funkční vztahy a souvislosti mezi měřitelnými jevy. Zvláště ve fyzice byla uplatňována zásada názornosti; i když výuka neprobíhala v odborné učebně, vyučující měli pro žáky vždy připraveny jednoduché experimenty a názorné pomůcky. Žákům byl dáván prostor pro samostatné a aktivní učení, pro skupinové aktivity i pro uplatňování vlastní individuality. Výklad nového učiva vycházel vždy z vlastních poznatků a zkušeností žáků a byl vhodně aktualizován. V průběhu výuky (především v hodinách fyziky) byly vyučujícími využívány mezipředmětové vztahy. Výsledky učení byly průběžně vyhodnocovány a žákům sdělovány. Hodnocení jejich výkonu bylo objektivní, zdůvodňované a pozitivně zaměřené. Byla oceňována snaha o pokrok a respektovány individuální dispozice. Potřebným žákům byla poskytována pomoc při řešení úkolů.

Komunikace mezi žáky a učiteli je založena na vzájemné důvěře a respektování. Žáci mohli bez obav vyjadřovat své názory a byli vedeni k vytváření pozitivních lidských vztahů. V menší míře byly rozvíjeny jejich komunikativní schopnosti, vyučující se často spokojovali s jednoslovnými odpověďmi a nepřesným vyjadřováním jejich myšlenek. V žádné vyučovací hodině nebylo zaznamenáno nežádoucí chování žáků a jejich vztah k výuce byl převážně pozitivní.

Kvalita vzdělávání ve skupině přírodovědných předmětů je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Výchovy

Hospitace byly provedeny v předmětech občanská výchova, rodinná výchova, výtvarná výchova, hudební výchova, dramatická výchova a pracovní činnosti.

Časové dotace předmětů v jednotlivých ročnících odpovídají učebním plánům realizovaných vzdělávacích programů. Kontrolou zápisů v třídních knihách byl zjištěn soulad s osnovami. Vyučující se řídí zpracovanými tematickými plány, v nichž členění učiva odpovídá osnovám jednotlivých ročníků, je zajištěna návaznost, nedochází k obsahové duplicitě, pouze v předmětech občanská a rodinná výchova se částečně překrývá obsah tématu *Rodina*. Stanovené výukové cíle odpovídají aktuálnímu složení tříd a standardu vzdělávání. Vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení, ne ve všech hospitovaných hodinách však byl patrný individuální přístup k nim.

Občanskou, rodinnou a výtvarnou výchovu na druhém stupni vyučují převážně učitelé nesplňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, tato skutečnost však nemá zásadní vliv na úroveň výuky. Výuka výtvarné výchovy na prvním stupni a pracovních činností na prvním i druhém stupni je převážně zajištěna učiteli splňujícími odbornou a pedagogickou způsobilost. Hudební výchovu vyučují na obou stupních školy převážně pedagogové s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, dramatickou výchovu vyučují učitelky s předepsaným vzděláním pro 1. stupeň základní školy.

K výuce pracovních činností má škola k dispozici velmi dobře vybavenou školní dílnu, pozemek a cvičnou kuchyň. Jedna běžná třída sloužící zároveň jako polooborná učebna hudební výchovy je vybavena doprovodnými nástroji (klavír, keyboard, kytara, orffovský instrumentář), kvalitní audiotechnikou s příslušnými nahrávkami poslechové hudby i dostatečným množstvím zpěvníků. Většina vyučovacích hodin sledovaných předmětů však probíhala v běžných třídách. Učebních pomůcek pro občanskou, rodinnou, dramatickou a výtvarnou výchovu má škola minimální množství, vyučující využívají zejména literatury ze školní a učitelské knihovny a materiály, které si zajišťují z vlastních zdrojů. Učebnice pro výuku občanské a rodinné výchovy, které jsou v souladu se seznamem učebnic vydaným MŠMT ČR pro školní rok 2001/02, jsou žákům zapůjčovány pouze ve vyučovacích hodinách. Předmětové komise výchov nejsou ustanoveny, jedná se spíše o individuální spolupráci některých vyučujících.

Struktura hospitovaných hodin byla na prvním i druhém stupni pestrá. Členění respektovalo individuální věkové zvláštnosti žáků i aktuální situaci ve třídě. Vyučující využívali různých forem organizace práce, která byla přizpůsobena obsahu učiva a stanoveným cílům. Organizace všech sledovaných hodin byla efektivní v prostoru i čase a umožňovala žákům úspěšnou seberealizaci, teoretické poznání většinou vycházelo z jejich vlastní praktické činnosti. Vyučující poskytovali v průběhu činností individuální pomoc potřebným žákům. Stanovené výukové cíle byly splněny.

V občanské a rodinné výchově se vyučujícím v úvodní části podařilo navodit přátelskou atmosféru, což se pak odráželo v otevřenosti žáků při diskusích k danému tématu. Bylo využíváno rovněž skupinové práce a komunitního kruhu. Množství použitého obrazového materiálu přispívalo ke komplexnosti vnímání probíraného učiva, důraz byl kladen na rovnováhu mezi rozumovou a citovou složku působení. Tomu odpovídala i volba metod a organizačních forem práce.

V hodinách hudební výchovy byl kladen důraz na rozvoj hlasového projevu a rytmického cítění žáků a na aplikaci poznatků z teorie hudby do praktických činností. Žáci měli dostatečný prostor především pro sborové vokální výstupy, při nichž byl vždy respektován přirozený rozsah dětského hlasu. Pohybové aktivity zařazovány nebyly. Zvolené metody a formy byly vždy efektivní.

Výuka dramatické výchovy je organizována v souladu se současným pojetím tohoto předmětu. V obou hospitovaných hodinách byl kladen důraz na rozvoj osobnostních vztahů na základě sociálního učení. Potřebné zkušenosti získávali žáci prostřednictvím hry, měli dostatek prostoru pro uplatnění vlastní fantazie i svobodné vyjádření myšlenek. Za negativum práce je možno považovat nevyhovující prostorové podmínky pro pohybové aktivity, které jsou nedílnou součástí výuky tohoto oboru.

Většina vyučovacích hodin praktických činností byla řádně připravená a promyšlená. Výuka vycházela z jasně a odborně správného vysvětlení pracovních postupů a byla zaměřena na samostatnou činnost žáků, kteří pracovali velmi aktivně, měli zažité pracovní návyky a dovednosti. Bylo využíváno jejich samostatné práce. Na prvním stupni bylo výrazné zaměření i na estetické ztvárnění vyráběných předmětů. Vyučující průběžně kontrolovali činnost žáků a poskytovali radu a pomoc. Žáci si osvojovali zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, vytvářeli si aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí, získávali orientaci v různých oborech lidské činnosti. Poznávali vybrané materiály a jejich vlastnosti, naučili se používat vhodné nástroje a volit odpovídající pracovní postupy. Pouze v jedné hodině byla teoretická výuka příliš obsáhlá a vzhledem k věku žáků a k jejich orientaci v denním životě nesplnila svůj cíl.

Ve výtvarné výchově žáci pracovali velmi aktivně. Dané téma ztvárňovali stanovenou technikou po předchozím vysvětlení pracovního postupu a upozornění na možné chyby. Na prvním stupni se pracovalo s dětskou fantazií, která byla korigována vlastní výtvarnou činností (pracovním postupem), jednalo se o zobrazování tvarů jako záměrných lidských výtvorů. Na druhém stupni bylo využito uměleckých forem k rozvíjení představivosti, jejich volného výtvarného přepisu a parafráze. Průběžně byla žákům poskytována individuální rada a pomoc. Vstupní motivace byla využívána při stanovení hlavního úkolu. Průběžná motivace většinou plnila svou aktivizující funkci (ne vždy se dařila ve vyšších ročnících druhého stupně) a byla diferencovaná s ohledem na schopnosti jednotlivých žáků. Ve výuce bylo využíváno mezipředmětových vztahů i životních zkušeností žáků. Při vedení diskusí byly otázky srozumitelné, jednoznačné, zaměřené na aplikaci učiva do denního života. V průběhu všech sledovaných hodin bylo dominantní neustálé vyhodnocování a z něj vycházející nenásilné usměrňování postojů a názorů žáků. Kontrola a převážně slovní hodnocení žáků jako celku i jednotlivců prováděli vyučující průběžně. Hodnocení bylo informativní, objektivní, respektovalo osobnost žáka. V závěru většiny hodin bylo provedeno hodnocení výsledků práce žáků i jejich vlastního sebehodnocení. Rovněž byly shrnuty nové teoretické poznatky.

Žáci v průběhu vyučování většinou respektovali dohodnutá pravidla jednání, vzájemná komunikace byla založena na oboustranné důvěře. Žáci vesměs projevíli pozitivní vztah k výuce, nežádoucí chování v hodinách se objevilo pouze ojediněle.

Kvalita vzdělávání ve skupině výchov je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Oblast plánování a příprava výuky je na průměrné úrovni vzhledem k nerespektování změny výukového programu mezi pátým a šestým ročníkem a následným porušením kontinuity výuky. Personální a psychohygienické podmínky jsou na velmi dobré úrovni. Materiální podmínky jsou hodnoceny jako průměrné, pro výuku sledovaných předmětů jsou k dispozici pouze základní pomůcky, jejich modernizace a inovace je minimální. Citelná je i absence odborných učeben (jazykové učebny); polooborné učebny, které jsou zároveň běžnými třídami, nevyhovují v plném rozsahu potřebám výuky (fyzika, hudební výchova). Organizace výuky je převážně účelná, použité metody a formy efektivní, oblast je

hodnocená jako velmi dobrá. Ve všech hospitovaných hodinách byla zjištěna velmi dobrá úroveň motivace žáků, jejich hodnocení, interakce a komunikace.

Na základě uvedených skutečností jsou průběh a výsledky vzdělávání ve sledované oblasti hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Podmínky vzdělávání byly hodnoceny na základě posouzení rozsahu a účelnosti plánování vzhledem k velikosti a podmínkám školy, funkčnosti organizačního uspořádání školy, rozsahu a efektivnosti vedení a motivování lidí, systému, rozsahu a účinnosti kontrolních mechanismů, a to vše ve vztahu k průběhu a výsledkům vzdělávání.

Ředitel školy předložil rámcově zpracované koncepční záměry školy na období čtyř let (1998 až 2002). Hlavní úkoly se týkají oblasti personální (odchody pedagogů do starobního důchodu), materiálního zabezpečení školy (dovybavení ucelenými řadami učebnic, učebními pomůckami, ap.) a výchovně vzdělávací práce, kde je stanovena jako priorita plynulý přechod ze vzdělávacího programu Obecná škola na program Základní škola.

Celoroční plán práce školy na školní rok 2001/02 převážně kopíruje jednotlivé oblasti uvedené v koncepčních záměrech. Oblasti jsou zpracovány heslovitě bez analýzy předcházejícího školního roku a uvedení termínů a zodpovědností. Součástí celoročního plánu jsou četné přílohy: Plán kontrol (s výčtem kontrolovaných oblastí včetně předmětu kontroly s uvedením zodpovědností v rámci vedení školy, avšak bez uvedení termínů), plán pedagogických rad a plán schůzek s rodiči (s konkrétními náplněmi i termíny), plán práce školní družiny, minimální preventivní program, řád školy, pracovní řád zaměstnanců a vnitřní platový předpis. Dílčí úkoly v jednotlivých oblastech jsou rozpracovány vždy do měsíčních a týdenních plánů. Zde jsou již úkoly konkretizovány a jasně formulovány s uvedením termínů a zodpovědností. S obsahem ročního plánu byli všichni pedagogičtí pracovníci průkazně seznámeni na první pedagogické radě. Nosné připomínky a návrhy ze strany pracovníků jsou akceptovány při tvorbě měsíčních a týdenních plánů. Všem pracovníkům je tak umožněna účast na krátkodobém plánování, ne však na stanovení dlouhodobých strategických cílů.

Ve všech ročnících probíhá výuka dle výše uvedených učebních dokumentů, ty však nejsou rozpracovány tak, aby zajistily kontinuitu výuky mezi pátým a šestým ročníkem, kdy dochází ke změně výukového programu. Pro žáky se specifickými poruchami učení vede škola předepsanou dokumentaci. Individuální plány těchto žáků i záznamy o pokroku každého dítěte jsou zpracovány kvalitně. Potřeby a zájmy žáků jsou uspokojovány formou nabídky volitelných předmětů (pro 7. a 8. ročník výběr ze čtyř, pro 9. ročník ze tří předmětů - vzhledem k hospitovaným předmětům se jedná o cvičení z matematiky v 7. a 9. ročníku, konverzace v německém jazyce v 7. ročníku, cvičení z českého jazyka v 9. ročníku) i nepovinných předmětů sportovního charakteru. Zájmové útvary nejsou (vzhledem k činnosti Domu dětí a mládeže na území města) ve škole zřízeny.

Statutárním orgánem základní školy je ředitel jmenovaný do funkce na základě konkurzního řízení. Určité kompetence jsou přeneseny na jeho dva zástupce. Pravidla fungování školy ve všech oblastech činností (organizační schéma, zastupitelnost pracovníků, kompetence ředitele i obou zástupců formou individuálních pracovních náplní, pravidla všeobecného řízení a správy školy ap.) jsou zakotvena v interním dokumentu školy - organizačním řádu. V návaznosti na něj v souladu s platnými právními předpisy je zpracován řád školy, v němž jsou pro žáky uvedena pravidla vnitřního režimu včetně jejich práv a povinností. Řád pro učitele, zpracovaný v souladu s dokumentem Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení, stanoví

zevrubně jejich povinnosti v návaznosti na organizační systém školy.

Poradním orgánem vedení školy je pedagogická rada (schází se v plánovaných termínech pětkrát ročně) a rada sportovních tříd. Zápisy z porad mají dobrou vypovídací hodnotu, jsou jasně strukturované s konkrétně formulovanými závěry. Ačkoli na škole pracuje metodické sdružení 1. stupně i předmětové komise 2. stupně, získává od nich vedení školy zpětné podněty pouze sporadicky, zpětná vazba zde není dostatečně zajištěna. I přes tento nedostatek je informační systém funkční. Pracovníci školy získávají potřebné informace na pracovních a provozních poradách, měsíční a týdenní plány jsou vyvěšeny ve sborovně školy, informace z Okresního úřadu referátu školství v Bruntále jsou k dispozici u ředitele školy a jsou poskytovány na požádání. Ochrana osobních dat je ve škole náležitě zajištěna. Základní informace poskytují žákům třídní učitelé, další informace získávají z nástěnek umístěných na hlavních komunikacích školy, popř. ze školního rozhlasu. Názory a problémy mohou sdělovat prostřednictvím schránky důvěry. Pro zákonné zástupce organizuje škola čtyřikrát ročně tzv. schůzky s rodiči, bezprostřední informace o prospěchu a chování svých dětí získávají rodiče z žakovských knížek i prostřednictvím individuálních návštěv školy dle potřeby. Spolupráce školy s rodičovskou veřejností je dle vyjádření ředitele školy na žádoucí úrovni. Přípomínky a náměty zákonných zástupců žáků, které získává vedení školy zejména prostřednictvím registrovaného Sdružení rodičů školy (dále SRŠ), jsou společně projednávány, akceptovány a využívány pro další práci. SRŠ také poskytuje škole finanční pomoc a pomoc při organizování sportovních a kulturních akcí.

Na veřejnosti se škola prezentuje zejména v oblasti svého zaměření. V rámci města, kraje i republiky organizuje a účastní se nejrůznějších soutěží převážně sportovního charakteru. Nejen zde, ale i v dalších naukových a uměleckých soutěžích dosahují žáci velmi dobrých výsledků.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/01 je zpracovaná v souladu s platnými právními předpisy, její obsah není v rozporu se zjištěnými skutečnostmi. Vedle pozitiv však neobsahuje negativa, jejich analýzu a možnosti odstranění, nemůže tedy sloužit jako zdroj sebehodnocení.

Ačkoli jsou dohodnuté kompetence mezi členy vedení písemně zakotveny v náplních práce, je vedení pracovníků nesystematické a nekoncepční. Operativní řízení nenavazuje v plném rozsahu na plánování, kontrola jednotlivých činností je prováděna v minimálním rozsahu. Začínající a nekvalifikovaní pedagogové nemají přiděleného uvádějícího učitele, vedení školy nesleduje jejich profesní vývoj. I když jsou požadavky na přidělování nenárokových složek platu zaměstnanců stanoveny písemně a kritéria jsou veřejně známa, není pravidelně prováděna analýza plnění měsíčních a týdenních plánů, vedení školy tak nezískává dostatek podkladů pro hodnocení jednotlivců. V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jsou v maximální míře využívány metodické akce pořádané zejména Střediskem služeb školám v Krnově. Limitem jsou pouze přidělené finanční prostředky pro tuto činnost. K samostudiu jsou využívány odborné časopisy a pedagogická literatura uložená v učitelské knihovně.

Ředitel školy má sestavený systém kontroly. Termíny a náplň kontrol, která zahrnuje celou oblast provozu školy, jsou uvedeny v písemně zpracovaném plánu pro tuto činnost (součást celoročního plánu práce školy). V průběhu inspekce však bylo zjištěno, že kontrola pedagogické dokumentace je nedůsledná (v třídní knize VIII. A chybělo dvanáct zápisů, ve většině třídních výkazů druhého stupně nebylo ukončeno klasifikační období, chyběly podpisy pedagogů provádějících klasifikaci ap.), není průběžně prováděna kontrola plnění učebních osnov v jednotlivých předmětech a ročnících, plánované hospitace nejsou realizovány (od počátku školního roku byly provedeny pouze tři hospitace zástupci ředitele). Evaluační nástroje pro sledování práce pedagogů a hodnocení úrovně výsledků učení žáků nejsou

vedením školy využívány. Průběžně jsou kontrolovány pouze úkoly uložené provozním zaměstnancům. Rozsah a účinnost kontrolních mechanismů tak neodpovídá potřebám a velikosti školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování ve svém rozsahu postihuje základní činnosti školy, nevychází však z analýzy předešlého školního roku, což snižuje jeho účelnost. Výuka ve škole probíhá dle schválených učebních dokumentů. Patříčná pozornost však nebyla věnována plynulému přechodu ze vzdělávacího programu Obecná škola na vzdělávací program Základní škola, ačkoli byl v celoročním plánu práce školy kladen na tuto problematiku zvláštní důraz. Oblast plánování je hodnocena jako průměrná.

Pravidla organizace jsou zakotvena v organizačním řádu, řádu školy a pracovním řádu pro pracovníky. Kompetence vedoucích pracovníků jsou písemně vymezeny, na jednotlivce jsou delegovány příslušné pravomoci. Tok informací je většinou oboustranný a plynulý. Za negativum je považována chybějící zpětná vazba mezi vedením školy a metodickými orgány. Informovanost zákonných zástupců žáků je pravidelná, prezentace školy zejména v oblasti jejího zaměření je příkladná. Oblast organizování je hodnocena jako velmi dobrá.

Škola se snaží vytvářet podmínky pro uplatnění iniciativy svých pracovníků, všem je umožněno sebevzdělávání. Začínající a nekvalifikovaní pedagogové však nejsou metodicky vedeni, ředitel školy nesleduje jejich pokrok. Systém pravidelného sebehodnocení školy není zaveden. Oblast vedení a motivování pracovníků je hodnocena jako průměrná.

V oblasti kontroly jsou dlouhodobě přetrvávající nedostatky. Zejména kontrola v pedagogické oblasti je prováděna nedostatečně nebo vůbec (úkoly stanovené v plánu kontrol nejsou převážně plněny), evaluační nástroje pro sledování práce pedagogů a hodnocení úrovně výsledků učení žáků nejsou vedením školy využívány. Vzhledem k výrazným nedostatkům je oblast hodnocena jako pouze vyhovující.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem jsou podmínky vzdělávání hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Kontrolované období: rok 2001

Hodnocení efektivity čerpání NIV

V oblasti hodnocení dodržení závazného ukazatele rozpočtu NIV bylo zjištěno, že závazný ukazatel neinvestičních výdajů byl dodržen.

Podle poslední úpravy rozpočtu byly neinvestiční výdaje ze státního rozpočtu přiděleny ve výši 10 372 200,- Kč. Škola sleduje odděleně čerpání prostředků přidělených ze státního rozpočtu účtováním na střediska.

Výsledek hospodaření za kontrolované období byl sledován podle výkazu zisku a ztrát, kde byl vykázan zisk ze státních prostředků ve výši 68 264,- Kč.

V oblasti podílu příspěvku ze státního rozpočtu na celkových neinvestičních nákladech bylo zjištěno, že příspěvek ze státního rozpočtu představuje 88,67 % z celkových neinvestičních nákladů školy.

Závazné ukazatele rozpočtu NIV byly dodrženy.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Závazné ukazatele počtu zaměstnanců, limit prostředků na platy a limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci byly dodrženy. Údaje o vyplacených mzdových prostředcích za sledované období uvedené ve statistickém výkaze o pracovnících a mzdách se shodovaly s údaji v účetní evidenci.

Kontrolní zápočty správnosti zařazení do platových tříd a platových stupňů byly provedeny namátkou u 8 zaměstnanců školy. U žádného nebylo zjištěno nesprávné zařazení do platové třídy a platového stupně. V platových výměrech zaměstnanců jsou uvedeny kromě platové třídy a platového tarifu i všechny pravidelně měsíčně poskytované složky platu. Škola má zpracován vnitřní platový předpis.

Odměny vyplacené zaměstnancům školy v kontrolovaném období za splnění mimořádných úkolů jsou doloženy písemným zdůvodněním a založeny v dokumentaci školy.

Na úseku tvorby a čerpání fondu kulturních a sociálních potřeb (dále FKSP) bylo zjištěno, že zásady hospodaření s FKSP a rozpočet jsou zpracovány. Je veden samostatný účet u peněžního ústavu, propočet základního přídělu do FKSP je správný. Namátkovou kontrolou účetních dokladů a kontrolou použití finančních prostředků bylo zjištěno, že prostředky jsou vynakládány v souladu s platnými předpisy. Zjištěné nedostatky administrativního charakteru týkající se náležitostí účetních dokladů byly v průběhu kontroly odstraněny.

Mzdové prostředky byly vynaloženy efektivně a byly vypláceny v souladu s obecně závaznými právními předpisy.

Prostředky FKSP byly vynaloženy efektivně a v souladu s platnými předpisy. Zjištěné administrativní nedostatky byly v průběhu kontroly odstraněny.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Použití prostředků na učebnice, učební pomůcky, vzdělávání zaměstnanců a cestovné odpovídá přiděleným prostředkům a účel jejich použití byl dodržen. Podíl prostředků na učebnice je 18,9 %, na učební pomůcky 24,7 %, na vzdělávání 11,9 % a na cestovné 20,3 % z celkových ONIV. Průměrná částka ONIV představuje 348,- Kč na jednoho žáka.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu na učebnice, učební pomůcky, vzdělávání zaměstnanců a cestovné byly efektivně a účelně vynaloženy.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

Ze státního rozpočtu byly přiděleny účelové prostředky na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Účelové prostředky byly plně vyčerpány, další prostředky na vzdělávání škola použila z ostatních neinvestičních nákladů. Kontrolou účetních dokladů bylo zjištěno, že účelové prostředky byly vynaloženy efektivně a účel jejich použití byl dodržen.

Účelové prostředky byly vynaloženy efektivně a účelně.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

Ze státního rozpočtu nebyly poskytnuty žádné investiční prostředky.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Zpracování výroční zprávy o hospodaření školy je v souladu se zákonnou úpravou.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly vynaloženy efektivně a na sledovaných úsecích nebylo zjištěno jejich nehospodárné použití.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 písm. a) až k) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- zahajovací výkaz školy,
- organizace školy na školní rok 2001/02,
- plán práce školy na školní rok 2001/02,
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/01
- časově tematické plány sledovaných předmětů,
- záznamy vedení školy z hospitací,
- grafické práce žáků,
- podklady o zjištěných skutečnostech a hospitační záznamy inspektorů,
- účetní sestavy za rok 2001, výkaz zisku a ztráty Úč ROPO 4-02 za rok 2001,
- personální dokumentace zaměstnanců školy,
- vnitřní platový předpis z 1. 1. 2001,
- dokumentace školy k vyplácení odměn,
- výkaz Škol (MŠMT) P I-04 za rok 2001,
- zásady hospodaření s FKSP a rozpočet na rok 2001,
- hlavní účetní kniha za rok 2001,
- účetní doklady – faktury za rok 2001,
- výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2000.

ZÁVĚR

Od předchozí inspekce, která proběhla v prosinci 1998

- byla provedena úprava řádu školy, který je v současné době v souladu s platnými právními předpisy,
- nedošlo ke zlepšení úrovně kontrolní činnosti v pedagogické oblasti, čímž škola nereagovala na doporučení ČŠI.

Na základě zjištěných a uvedených skutečností vykazuje škola ve vybraných skupinách předmětů velmi dobrou úroveň vzdělávání, podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako průměrné.

V oblasti efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům za kalendářní rok 2000 nebyly kontrolou zjištěny nedostatky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Olga Grossmannová	Mgr. Olga Grossmannová
Členové týmu	Mgr. Jiří Slavičinský	Mgr. Jiří Slavičinský
	Mgr. Ivan Tuček	Mgr. Ivan Tuček
Další zaměstnanci ČŠI kontrolní pracovníci	Ing. Alena Ledabylová	

V Bruntále dne 18. března 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. března 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Petr Juřina

Mgr. Petr Juřina

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel) školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: KÚ MS kraje, odb. školství	2002-04-09	141 186/02-11011
Zřizovatel: Město Krnov, odb. školství	2002-04-09	141 187/02-11011

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány